

Henkilökuvassa Markus Inkiläinen

1 Markus Inkiläinen toteaa, että haluamme kehittää ja valmistaa yrityksenä tutkitusti laadukkaita tuotteita. Se kantaa ja motivoi meidän toimintaamme ja siihen panostamme myös jatkossa.

Betoni-lehden henkilögalleriassa on haastateltavana Lammin Betoni Oy:n markkinointi- ja kehityspäällikkö ja yrityksen hallituksen puheenjohtaja **Markus Inkiläinen** (s.1986 Hämeenlinnassa).

Haastattelijana ja toimittajana:
Dakota Lavento

Vaihtoehtoisessa todellisuudessa tätä henkilökuva ei välttämättä olisi tehty – ainakaan Betoni-lehteen, sillä haastateltava olisi varusmiespalveluksen jälkeen saattanut hyvinkin valita rakennusalan ja perheyrittäjien sijaan sotilasuran.

”Tykkäsin varusmiespalveluksessa sen järjestelmällisyydestä, selkeydestä ja johtamisjärjestelmästä. Lisäksi meillä oli erinomaiset kouluttajat, mikä lisäsi kiinnostusta sotilasuraa kohtaan”, Markus Inkiläinen muistelee.

Aikaa olisi siinä tapauksessa saattanut jäädä enemmän myös hänen toiselle nuoruuden kiinnostuksenkohteelleen: ääni- ja valoteknikkona työskentelemiselle.

Markus oli kuitenkin ehtinyt jo saada opiskelupaikan Hämeen ammattikorkeakoulusta. Opintopaikasta huolimatta työura perheyrittäjyydessä ei hänen mukaansa kuitenkaan ollut vielä siinä vaiheessa mitenkään itsestään selvä.

Idyllinen maalaislapsuus

Markus Inkiläinen syntyi heinäkuussa 1986 keskimmäisenä lapsena yrittäjäperheeseen Hämeenlinnan Iittalaan. Hän on Lammin Betonin perustajan, *Aarne Töykkälän* tyttären poika.

Markuksen ja hänen sisarustensa lapsuus vanhempien maatilalla kuulostaa varsin idylliseltä. Yrittäjäperheessä arki oli kiireistä, joten lapset saivat mennä ja touhuta ulkona varsin vapaasti.

”Maalla oli mahtavat puitteet tehdä ja touhuta kaikenlaista. Oli tilaa ajaa polkupyörillä ja mopoilla, sekä mahdollisuus raken-

nella majoja, pyöriä tai vaikkapa mäkiautoja. Olimme todella paljon ulkona touhuamassa milloin mitään.”

Pikku-Markus oli pienestä pitäen myös mamman ja papan poika. Hän vietti isovanhempien luona paljon aikaa niin heidän kotonaan, yhteisillä Lapin lomareissuilla, kuin kesämökilläkin. ”Seurasin mukana töissäkin ihan polvenkorkuisesta asti”, hän muistelee.

Tulevaisuus rakennusalalla alkoi nuorelle Markukselle tuntua ensikertaa mahdollisuudelta vasta kesä- ja työharjoittelujen myötä. ”Kesällä 2005 rakennusalalla meni lujaa ja Lammin Betonin oli hyvässä kasvussa. Yrityksessä oli hyvä tekemisen meininki, kun olimme juuri saavuttamassa Suomen suurimman kivitalovalmistajan sijan. Huomasin aika pian, että rakennusalalla on mahdollista yhdistää useampi mielenkiinnon kohde: käsillä tekeminen, asiakasrajapinnassa työskenteleminen, sekä henkistä haastetta tarjoava asian tuntijatasa.”

Kaikki irti opinnoista

Markus Inkiläinen päätti hakeutua rakennusalalle, pyrki opiskelemaan alaa Hämeen ammattikorkeakouluun ja valmistui rakennusinsinööriksi vuonna 2012.

Markuksella oli opiskelumotivaatio korkealla. ”Kaikki betonirakentamiseen, rakennesuunnitteluun tai -tekniikkaan sekä talojen suunnitteluun liittyvä kiinnosti ja tuntui helpolta.”

Vaikka nuorukainen ei vielä lopullisesti ollutkaan päättänyt jäädä perheyrittäjyyteen,

se tuntui jo opintojen aikaan varteenotettava mahdollisuudelta ja alitajuisesti kaikki tulevaan työelämään liittyvä oppimateriaali tuntui tarpeelliselta.

Kääntöpuolena oli, että esimerkiksi puurakentamisen kurssisisältöjä, työmaan aika- tauluttamista tai työmaalaskentaa Markus ei uskonut jatkossa juuri tarvitsevansa, joten niihin hän panosti vähemmän.

”Se näkyi kyllä arvostanoissakin”, hän nauhrahtaa.

Opintoihin liittyvät työharjoittelut Markus halusi ehdottomasti suorittaa raksahommissa työmaalla. ”Sukuyhteyden takia tietenkin Lammin kivitalo -työmailla.”

Joillekin nykynuorille lähinnä pelikoneiden ääressä vietettyyn elämään tottuneille raksarinki voi tuottaa järkytystä, mutta Markus ei kuulunut niihin nuorukaisiin. Maalla ikänsä eläneelle raksatahtinen työnteke ei sinänsä tullut yllätyksenä, sillä kotona töitä oli tehty lapsesta asti. Silti hän kertoo oppineensa työmailta paljon. ”Erityisesti yksilöllisten kivitalojen osalta korkea rakentamisen laatu, välillä haastavatkin yksityiskohdat toteutuksissa ja toisaalta asiakasperheiden välitön ilo loppuelämän kodin rakentumista kohtaan ovat jääneet mieleen.”

Opiskelukavereista käytännössä kaikki ovat työllistyneet rakennusalalle ja edenneet hyvin urallaan. Monet työskentelevät rakennesuunnittelijoina ja rakennusmestaripuolella opiskelleista useat vastaavan työnjohtajan ja työpäällikön tehtävissä. Osa on myös hakeutunut rakennusalan kaupalliselle puolelle.

1

Markuksen viimeinen opiskelukesätyö Lammin Betonissa oli ratkaiseva. Silloin hän huomasi saaneensa lopullisen kipinän perheyrittäjätyöskentelemiseen.

Tehtävät kasvattavat

Aarne Töykkälän lapsenlapsenkin on pitänyt kasvaa Lammin Betonissa vastuuseen.

Myynnin parissa Markus Inkiläinen on Lammin Betonissa työskennellyt tavalla tai toisella koko ajan. Hän hioi taitojaan myös erilaisissa kehitysprojekteissa ja otti vähitellen vastuulleen yrityksen kehityshankkeet, sekä markkinoinnin ja ammattilaismyynnin johtamisen.

Lammin Betonin kokoisessa perheyrittäjätyössä ei voi keskittyä vain siihen, mikä juuri sillä hetkellä sattuu kiinnostamaan. On ajateltava ensisijaisesti koko yrityksen etua. Markus sanoo, että hänen työtehtävänsä ja mielenkiintonsa kohteet ovat vuosien mittaan kuitenkin kohtalaisen hyvin kohdanneet toisensa. Hän on päässyt oppimaan uutta, kehittymään ja ottamaan aina kykijensä mukaan enemmän vastuuta.

Yrityksessä tehtiin osittainen sukupolvenvaihdos vuonna 2011, kun kolmas sukupolvi tuli mukaan osaomistajiksi. ”Kun pitkään hallituksen puheenjohtajana toiminut enoni menehtyi muutama vuosi sitten, meidän nuorempien piti ottaa suurempi vastuu yrityksen pitkäjänteisestä kehittämisestä ja hallitustyöskentelystä”, Markus kertoo.

Hallitustyöskentelystä tuli samalla aikaisempaa ammattimaisempaa. Markus Inkiläisestä tuli hallituksen puheenjohtaja ja hallitustyö alkoi muodostaa yhä suuremman osan hänen työpanoksestaan.

Nousu- ja laskukausia

Venäjä aloittaman hyökkäyssodan vaikutukset maailmantalouteen näkyvät rakentamisen markkinan voimakkaassa hidastumisessa. Markus Inkiläinen sanoo, että omakotiraken-

tamisen markkinahäiriö vaikuttaa Lammin Betoniinkin.

”Olemme olleet vuodesta 2008 Suomen suurin kivalatoimija. Meidän markkinaosuutemme kivirakenteisista omakotitaloista on suunnilleen saman verran kuin seuraavilla kolmella neljällä toimijalla yhteensä. Korkean markkinaosuuden takia rakentamisen markkinatilanteen heilahdukset koskettavat meitäkin.”

Lähes 70-vuotiaassa yrityksessä on nähty lasku- ja nousukausia.

”Nopeatkin liikkeet kuuluvat rakennusalaan ja vaikeista ajoista mennään yli. Meillä on takana vahvoja vuosia ja hyvinä aikoina pitää osata varautua myös huonompiin vuosiin.

Talouden laskukaudet saattavat olla pitkäikäisille perheyrittäjille keino erottautua lyhyellä aikavälillä voittonsa maksimoimaan pyrkivästä pörssiyrityksestä. Sillä on aikaa ja halua odottaa parempia aikoja.

Uskoa vahvaan tulevaisuuteen lisää suomalaisten halu rakentaa jatkossakin omakotitaloja. Viimeisimmät asuntomessut Naantalissa ja Loviisassa ovat olleet pandemiavuosien jälkeen suuri kävijämenestys. Myös tutkimusten mukaan suomalaiset haluavat asua omakotitaloissa, jos suinkin mahdollista.

”Pandemian myötä oman tilan ja pihan arvostus on noussut entisestään ja etä- ja hybridityön lisääntyminen kasvattavat varsinkin omakotiasumisen suosiota.”

Omakotiasuminen siis kiinnostaa, mutta moni on nykyisessä taloustilanteessa ymmärtävästi varovainen päätöksenteossaan. Voimakkaasti kohonnut laina- ja asumiskustannukset huolettavat ja saattavat siirtää rakentamispäätöstä eteenpäin. Lammilla uskotaan silti, että omakotirakentaminen lähtee uuteen kasvuun hyvinkin pian.

Aika panostaa kehittämiseen

Inkiläinen ajattelee, että hiljaisemmasta ajasta pitää osata nähdä myös hyvät puolet. ”Tämä

2,3 ”Harrastan monipuolisesti ulkona liikkumista; suunnistusta, hiihtoa, retkeilemistä ja vaeltamista. Kiireisinäkin päivinä koitan päästä ainakin metsään kävelemään”, kertoo Markus Inkiläinen.

on sopiva aika investoida ja panostaa kehityshankkeisiin, jotta olemme valmiina taas seuraavaan nousukauteen!”

Halu kunnioittaa perustajan arvoja ja elämäntyötä velvoittaa kehittämään. ”Ajattelen, että meillä se näkyy siinä, että haluamme valmistaa tutkitustikin laadukkaita tuotteita, joita ammattilaisetkin arvostavat. Se kantaa meidän toimintaamme ja siihen panostamme myös jatkossa.”

Vaikka valtaosa Lammin Betonin tuotteista jatkossakin löytyy pientalotyömailta, yrityksessä on suunnitelmassa panostaa enemmän myös ammattirakentamisen kehittämiseen.

Vähähiilisyys on velvollisuus jälkipolville

Markus Inkiläinen on ollut Suomen betoniyhdistyksen hallituksen jäsen huhtikuusta 2021. Hän pitää jäsenyyttä hienona ja arvokkaana tehtävänä. ”Yhdistyksellä on pyyteetön tehtävä edistää betonialan kehitystä Suomessa. Tulin mukaan erityisen kiinnostavaan aikaan ja pääsin heti mukaan päivittämään yhdistyksen strategiaa. Uudessa strategiassa vähähiilisyys ja kestäväan kehityksen panostaminen näkyy, niin kuin se näkyy tällä hetkellä koko betonirakentamisessa. Betoniyhdistys edistää osaltaan siirtymistä kohti vähähiilistä rakentamista siten, ettei muutos vaikuta laatuun eikä rakenteiden pitkäikäisyyteen.”

Betoniteollisuudella on muutokseen Markus Inkiläisen mukaan hyvät mahdollisuudet ja vahva tahtotila.

Uuden rakentamislain myötä hiilijalanjalan laskenta koskee myös pientaloja, ja vähähiilisuuden vaatimukset ovat pian osa rakentamismääräyksiä suuremmissa hankkeissa. Lammin Betoni on jo teettänyt viralliset EPD-ympäristöselosteet tuotteidensa todellisten ympäristövaikutusten selvittämiseksi. Yritys on myös mukana Aalto-yliopiston ja betoniteollisuuden ensi vuoden helmikuun loppuun jatkuvassa Loikka-hankkeessa, jonka tavoitteena on löytää keinot betonirakenta-

2

3

misen hiilidioksidipäästöjen puolittamiseen nykytasosta.

”Olemme jo konkreettisin toimenpitein onnistuneet vähentämään tuotteidemme hiilijalanjälkeä”, Inkiläinen kertoo tyytyväisenä. ”Olemme asettaneet omassa vastuullisuusohjelmassa tavoitteen yrityksen tuotteiden hiilijalanjäljen puolittamiseksi vuodesta 2020 vuoteen 2030 mennessä.”

Inkiläiselle asia on koko alaakin ajatellen tärkeä.

”Koen, että vähähiilisen rakentamisen edistäminen on meidän sukupolvemme velvollisuus lapsiamme kohtaan!”

Aikaa lapsille

Markus asui Hämeenlinnan Iittalassa 19-vuotiaaksi asti. Kauas hän ei ole senkään jälkeen lapsuudenkodistaan päätenyt. Nykyisin hän asuu Hämeenlinnan kantakaupungissa, parinkymmenen kilometrin päässä lapsuuden kodistaan vaimonsa sekä 1- ja 3-vuotiaiden lastensa kanssa.

Perheellä on pääosin itse rakennettu Lammi Kivitalo. ”Löysimme pitkän etsinnän jälkeen hyvän tontin ja aloimme rakentaa vuonna 2018. Emme olleet ihan tyyppillisiä avaimet käteen -rakentajia, vaan teimme todella paljon itse, vaikka apuna olikin vaikeammassa työvaiheissa myös ulkopuoliset ammattilaiset. Var-

sinaista muuttoaikataulua emme alun perin olleet itsellemme asettaneet, mutta loppua kohden meinasi silti tulla kiire. Loppukirin aiheutti tieto tulevasta elämänmuutoksesta, nimittäin esikoisemme syntyi vain viikko muuton jälkeen vuonna 2020! Listat ovat kyllä paikoillaan, mutta viimeisiä pihatöitä teemme edelleen”, Markus Inkiläinen tunnustaa.

Modernina vanhempana Markus kertoo pystyvänsä yhdistämään hyvin työn ja perhe-elämän. Sitä helpottaa, että esikoinen syntyi pandemian aikana, jolloin siirryttiin etä- ja hybridityöhön. Lammin Betonissa on onneksi kohtalaisen joustava työaika.

”Olen pyrkinyt siihen, että työpäivän jälkeen vietän aikaa perheen kanssa. En halua, että yrittäjyyden yleisesti negatiivisiksi mielletyt asiat näkyvät lasten arjessa. Kuten että tehdään koko ajan töitä eikä olla aidosti läsnä.”

Tosin välillä hän myöntää jatkavansa työskentelyä lasten nukkumaan menon jälkeen.

Mahdollisuus on, että neljännessä sukupolvesta löytyy aikanaan jatkajia perheyrietykseen, mutta Markus vakuuttaa, että hänen lapsensa saavat ainakin ihan itse asian aikanaan päättää. Vanhemmat eivät ohjaa lapsiaan sen enempää harrastusten kuin opiskelunkaan suhteen.

Inkiläisten perheessä aika kuluu pitkälti pienten lasten kanssa touhutessa. ”Liikumme paljon ulkona ja luonnossa. Harrastan myös

itse monipuolisesti ulkona liikkumista; suunnistusta, hiihtoa, retkeilemistä ja vaeltamista. Kiireisinäkin päivinä koitan päästä ainakin metsään kävelemään lasten mentyä nukkumaan, jos ei muuta.”

Mikä miehen motivoi työnsä äärelle päivästä toiseen?

Lyhyesti: arvot.

Markus Inkiläinen sanoo, että alalla on kaikenlaisia yrittäjiä eikä kaikilla valitettavasti ole yhtä puhtaata jauhot pussissa.

”Minä ajattelen, että Lammin Betonin tulee osaltaan edistää koko rakentamisen laatua. Se motivoi, palkitsee ja pitää mielenkiintoani yllä. Valmistamme laadukkaita tuotteita, joista rakennetaan laadukkaita rakennuksia, joilla on pitkä elinkaari. On mukava tehdä töitä, kun voi seistä selkään suorana yrityksen toiminnan ja tuotteiden takana”, Inkiläinen sanoo päätäväisesti.

”Rakentamisen laadun lisäksi myös perheyrietyksen jatkamisessa on lopulta kyse arvoista; kunnioituksesta ja arvostuksesta.” •